

ĐÁP ÁN ĐỀ THI THỬ ĐỊNH KÌ LẦN 2 - MÔN ĐẠI SỐ

Câu 1: Trong không gian \mathbb{R}^4 , tìm hạng của hệ vector $B = \{u_1 = (1, 1, 0, -1), u_2 = (-2, 0, 2, 1), u_3 = (3, 1, -1, -1), u_4 = (-2, -2, -1, 1)\}$?

☐ 1

☐ 3

☐ 2

☐ 4

Hướng dẫn giải

$$\begin{aligned} \text{Xét ma trận } A &= \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 & -2 \\ 1 & 0 & 1 & -2 \\ 0 & 2 & -1 & -1 \\ -1 & 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow[\begin{smallmatrix} H_2-H_1 \rightarrow H_2 \\ H_4+H_1 \rightarrow H_4 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} H_2-H_1 \rightarrow H_2 \\ H_4+H_1 \rightarrow H_4 \end{smallmatrix}} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 & -2 \\ 0 & 2 & -2 & 0 \\ 0 & 2 & -1 & -1 \\ 0 & -1 & 2 & -1 \end{bmatrix} \xrightarrow[\begin{smallmatrix} H_3-H_2 \rightarrow H_3 \\ H_4+0,5.H_2 \rightarrow H_4 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} H_4+0,5.H_2 \rightarrow H_4 \\ H_3-H_2 \rightarrow H_3 \end{smallmatrix}} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 & -2 \\ 0 & 2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \\ \xrightarrow{H_4-H_3 \rightarrow H_4} \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 & -2 \\ 0 & 2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow r(A) = 3 \end{aligned}$$

Vậy hạng của hệ vectơ B là 3

Câu 2: Cho các vectơ $u = (1, -1, -1)$, $u_1 = (m^2 + 2m + 1, m + 1, -1)$. Tìm m để $u \in \text{span}\{u_1\}$?

☐ 0

☐ -2

☐ 1

☐ -3

Hướng dẫn giải

$$\text{Để } u \in \text{span}\{u_1\} \Leftrightarrow u = ku_1 \text{ với } k \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 = k.(m^2 + 2m + 1) \\ -1 = k.(m + 1) \\ -1 = k.(-1) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = -2 \\ k = 1 \end{cases}$$

Vậy $m = -2$

Câu 3: Cho không gian vector $\mathbb{U} = \{(0, y, 0) | y \in \mathbb{R}\}$. Không gian vector nào dưới đây không cùng

với \mathbb{U} tạo thành 2 không gian vector con bù nhau của $\mathbb{V} = \mathbb{R}^3$?

☐ $\mathbb{W} = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 | x + y + z = 0\}$

☐ $\mathbb{W} = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 | x + z = 0\}$

☐ $\mathbb{W} = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 | x + y = 0\}$

☐ $\mathbb{W} = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 | y = 0\}$

Hướng dẫn giải

Ta có 1 cơ sở của \mathbb{U} là $\{(0, 1, 0)\}$

$$\text{- Xét phương trình } x + y + z = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} z = b \\ y = a \\ x = -y - z = -a - b \end{cases}$$

Nghiệm của phương trình là $(-a - b, a, b) = a(-1, 1, 0) + b(-1, 0, 1)$.

Do đó 1 cơ sở của $\mathbb{W} = \{(-1, 1, 0), (-1, 0, 1)\}$

Xét hạng của hệ vector $\{(0, 1, 0), (-1, 1, 0), (-1, 0, 1)\} = 3$ nên \mathbb{W} cùng với \mathbb{U} là 2 không gian con bù nhau của $\mathbb{V} = \mathbb{R}^3$. Do đó đáp án này không thỏa mãn.

- Thực hiện tương tự cho các phương trình $x + y = 0, y = 0$ ta thấy các đáp án này cũng không thỏa mãn

$$\text{- Xét phương trình } x + z = 0 \Leftrightarrow x = -z \Leftrightarrow \begin{cases} z = b \\ y = a \\ x = -b \end{cases}$$

Do đó nghiệm của phương trình trên có dạng $(-b, a, b) = a(-1, 0, 1) + b(0, 1, 0)$. Một cơ sở của không gian nghiệm của hệ phương trình trên là $\mathbb{W} = \{(-1, 0, 1), (0, 1, 0)\}$.

Nhận thấy rằng hệ vector $\{(0, 1, 0), (-1, 0, 1), (0, 1, 0)\}$ có hạng bằng 2, do đó mà không trở thành cơ sở của không gian \mathbb{R}^3 . Vậy đáp án cần tìm là $x + z = 0$

Câu 4: Cho $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -3 \\ 2 & -2 & 2 \\ -1 & 3 & -3 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -5 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 0 & -2 & 5 \\ -13 & 8 & -24 \end{bmatrix}$.

Tìm ma trận X sao cho $AXB = 2C^T$.

☐ $X = \begin{bmatrix} 2 & 5 \\ -1 & 3 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$

☐ $X = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 5 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$

☐ $X = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ -5 & 4 \\ -5 & 0 \end{bmatrix}$

☐ $X = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 5 & 4 \\ 5 & 0 \end{bmatrix}$

Hướng dẫn giải

$$\begin{aligned}
 AXB = 2C^T &\Leftrightarrow \begin{bmatrix} 3 & 1 & -3 \\ 2 & -2 & 2 \\ -1 & 3 & -3 \end{bmatrix} \cdot X \cdot \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -5 \end{bmatrix} = 2 \cdot \begin{bmatrix} 0 & -2 & 5 \\ -13 & 8 & -24 \end{bmatrix}^T \\
 \Leftrightarrow X &= \begin{bmatrix} 3 & 1 & -3 \\ 2 & -2 & 2 \\ -1 & 3 & -3 \end{bmatrix}^{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & -26 \\ -4 & 16 \\ 10 & -48 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -5 \end{bmatrix}^{-1} \\
 \Leftrightarrow X &= \begin{bmatrix} 0 & 0,75 & 0,5 \\ -0,5 & 1,5 & 1,5 \\ -0,5 & 1,25 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & -26 \\ -4 & 16 \\ 10 & -48 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -2,5 & -1,5 \\ -0,5 & -0,5 \end{bmatrix} \\
 \Leftrightarrow X &= \begin{bmatrix} 2 & -12 \\ 9 & -35 \\ 5 & -15 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} -2,5 & -1,5 \\ -0,5 & -0,5 \end{bmatrix} \\
 \Leftrightarrow X &= \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ -5 & 4 \\ -5 & 0 \end{bmatrix}
 \end{aligned}$$

Câu 5: Trong không gian véc tơ $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ các ma trận thực vuông cấp 2 cho cơ sở $B = \{F_1, F_2, F_3, F_4\}$ với $F_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$, $F_2 = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$, $F_3 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -3 & -1 \end{bmatrix}$, $F_4 = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$. Tìm tọa độ của $v = \begin{bmatrix} a & 1 \\ -a & a+2 \end{bmatrix}$ đối với cơ sở B .

- ☐ $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 & -9 & 12 & 10-a \end{bmatrix}^T$
☐ $[v]_B = \begin{bmatrix} 3 & 9 & 19 & 12-a \end{bmatrix}^T$
☐ $[v]_B = \begin{bmatrix} 3 & 9 & -19 & a+12 \end{bmatrix}^T$
☐ $[v]_B = \begin{bmatrix} 3 & 9 & 12 & a+10 \end{bmatrix}^T$

Hướng dẫn giải

Xét cơ sở chính tắc $E = \{E_1, E_2, E_3, E_4\}$ với $E_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, $E_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, $E_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$, $E_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$.

Ma trận chuyển cơ sở từ E sang B là: $P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & -2 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & -3 & 1 \\ 2 & 3 & -1 & -1 \end{bmatrix}$

Tọa độ của véc tơ v trong cơ sở E là: $[v]_E = \begin{bmatrix} a \\ 1 \\ -a \\ a+2 \end{bmatrix}$

Áp dụng công thức đổi tọa độ:

$$[v]_B = P^{-1} \cdot [v]_E = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 \\ 0 & -2 & 1 & 0 \\ 3 & 4 & -3 & 1 \\ 2 & 3 & -1 & -1 \end{bmatrix}^{-1} \cdot \begin{bmatrix} a \\ 1 \\ -a \\ a+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 0 & 1 \\ -5 & 1 & -1 & 4 \\ -10 & 3 & -2 & 8 \\ -7 & 2 & -1 & 5 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} a \\ 1 \\ -a \\ a+2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 9 \\ 19 \\ 12-a \end{bmatrix}$$

Vậy $[v]_B = \begin{bmatrix} 3 \\ 9 \\ 19 \\ 12-a \end{bmatrix}$

Câu 6: Trong không gian $P_3[x]$ cho: $v_1 = 1 + 2x - 2x^2 + x^3$, $v_2 = -2 - 3x + 6x^2 - x^3$, $v_3 = 3 + 3x - 11x^2 + 2x^3$, $v_4 = -3 - 4x + 13x^2 + 5x^3$. Có $V_1 = \text{span}\{v_1, v_2\}$, $V_2 = \text{span}\{v_3, v_4\}$. Tìm số chiều của $V_1 + V_2$?

☐ 2

☐ 3

☐ 4

☐ 5

Hướng dẫn giải

Ta có: $V_1 = \text{span}\{v_1, v_2\}$, $V_2 = \text{span}\{v_3, v_4\} \Rightarrow V_1 + V_2 = \text{span}\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$

Xét ma trận: $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 & 1 \\ -2 & -3 & 6 & -1 \\ 3 & 3 & -11 & 2 \\ -3 & -4 & 13 & 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} H_2+2H_1 \rightarrow H_2 \\ H_3-3H_1 \rightarrow H_3 \\ H_4+3H_1 \rightarrow H_4 \end{matrix}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & -3 & -5 & -1 \\ 0 & 2 & 7 & 8 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} H_3+3H_2 \rightarrow H_3 \\ H_4-2H_2 \rightarrow H_4 \end{matrix}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 3 & 6 \end{bmatrix}$

$\xrightarrow{H_4-3H_3 \rightarrow H_4} \begin{bmatrix} 1 & 2 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow r(A) = 3 \Rightarrow \dim(V_1 + V_2) = 3$

Vậy số chiều của $V_1 + V_2$ là 3

Câu 7: Tìm điều kiện của m để hệ phương trình có nghiệm duy nhất:

$$\begin{cases} x + y - z + 2t = 1 \\ x + 2y - 3z + 4t = 2 \\ x - y + 4z - t = m \\ 4x + 3y - z + mt = m^2 - 6m + 4 \end{cases}$$

☐ $m = 7$

☐ $m = 0$

☐ $m \neq 7$

☐ $m \neq 0$

Hướng dẫn giải

$$\begin{aligned} \overline{A} &= \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & -1 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & -3 & 4 & 2 \\ 1 & -1 & 4 & -1 & m \\ 4 & 3 & -1 & m & m^2 - 6m + 4 \end{array} \right] \xrightarrow[\begin{smallmatrix} H_3 - H_1 \rightarrow H_3 \\ H_4 - 4H_1 \rightarrow H_4 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} H_2 - H_1 \rightarrow H_2 \\ H_3 - H_1 \rightarrow H_3 \end{smallmatrix}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & -2 & 5 & -3 & m - 1 \\ 0 & -1 & 3 & m - 8 & m^2 - 6m \end{array} \right] \\ &\xrightarrow[\begin{smallmatrix} H_4 + H_2 \rightarrow H_4 \end{smallmatrix}]{\begin{smallmatrix} H_3 + 2H_2 \rightarrow H_3 \end{smallmatrix}} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & m + 1 \\ 0 & 0 & 1 & m - 6 & m^2 - 6m + 1 \end{array} \right] \xrightarrow{H_4 - H_3 \rightarrow H_4} \left[\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & m + 1 \\ 0 & 0 & 0 & m - 7 & m^2 - 7m \end{array} \right] \end{aligned}$$

Để hệ phương trình có nghiệm duy nhất $\Rightarrow m \neq 7$

Câu 8: Hệ vecto nào là độc tuyến tính ?

☐ $1, 2 \sin^2 x, 3 \cos^2 x$

☐ $e^x + e^{-x}, 1 + e^x, 2 + e^{-x}$

☐ $2 - x, 2x - x^2, 6 - 5x + x^2$

☐ $(1, 4, 5), (6, 7, 4), (20, 29, 22)$

Hướng dẫn giải

+) $1 - \frac{1}{2}(2\sin^2 x) - \frac{1}{3}(3\cos^2 x) = 0 \Rightarrow$ hệ phụ thuộc tuyến tính

+) Xét $a_1(2 - x) + a_2(2x - x^2) + a_3(6 - 5x + x^2) = 0$

Có $A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 6 \\ -1 & 2 & -5 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{2H_2 + H_1 \rightarrow H_2} \begin{pmatrix} 2 & 0 & 6 \\ 0 & 4 & -4 \\ 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{4H_3 + H_2 \rightarrow H_3} \begin{pmatrix} 2 & 0 & 6 \\ 0 & 4 & -4 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow$ Hệ phụ thuộc tuyến tính

+) Xét $a_1(e^x + e^{-x}) + a_2(1 + e^x) + a_3(2 + e^{-x}) = 0$

$\Leftrightarrow (a_2 + 2a_3) + (a_1 + a_2)e^x + (a_1 + a_3)e^{-x} = 0$

Có $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{H_2 - H_3 \rightarrow H_2} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{H_1 - H_2 \rightarrow H_1} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \Rightarrow$ Hệ độc lập tuyến tính

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 6 & 7 & 4 \\ 20 & 29 & 22 \end{pmatrix}$ Có $\det(A) = 0 \Rightarrow$ Hệ phụ thuộc tuyến tính

Câu 9: Khẳng định nào sau đây là đúng ?

- ☐ Một cơ sở của hệ vecto $\{(2, 1, 3, 4), (1, 2, 0, 1), (-1, 1, -3, 0)\}$ là $\{(2, 1, 3, 4), (0, 3, -3, -2), (0, 0, 0, 6)\}$
- ☐ Hệ vecto $\{(0, 0), (1, 3)\}$ là một cơ sở của \mathbb{R}^2
- ☐ Họ $\{1 - 3x + 2x^2, 1 + x + 4x^2, 1 - 7x\}$ là một cơ sở của P_2
- ☐ Họ $\{1 + x + x^2, x + x^2, x^2\}$ là một cơ sở của P_2
- ☐ Hệ vecto $\{(2, 1, 1), (6, 2, 0), (7, 0, 7)\}$ là một cơ sở của \mathbb{R}^3
- ☐ Hệ vecto $\{(1, 4, 1), (5, 2, 3), (-5, 16, -1)\}$ là một cơ sở của \mathbb{R}^3

Hướng dẫn giải

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 \\ 1 & 2 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & -3 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[2H_3+H_1 \rightarrow H_3]{2H_2-H_1 \rightarrow H_2} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 \\ 0 & 3 & -3 & -2 \\ 0 & 3 & -3 & 4 \end{pmatrix} \xrightarrow{H_3-H_2 \rightarrow H_3} \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & 4 \\ 0 & 3 & -3 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 6 \end{pmatrix}$

\Rightarrow Một cơ sở là $\{(2, 1, 3, 4), (0, 3, -3, -2), (0, 0, 0, 6)\}$

+) Vì hệ có vecto $(0, 0)$ nên hệ vecto trên chỉ có 1 chiều \Rightarrow không phải cơ sở của \mathbb{R}^2

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -3 & 1 & -7 \\ 2 & 4 & 0 \end{pmatrix}$

Có $\det(A) = 0 \Rightarrow$ Hệ phụ thuộc tuyến tính \Rightarrow Hệ vecto trên không phải cơ sở của P_2

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$

Có $\det(A) \neq 0 \Rightarrow$ Hệ độc lập tuyến tính \Rightarrow Hệ vecto trên là cơ sở của P_2

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 6 & 2 & 0 \\ 7 & 0 & 7 \end{pmatrix}$

Có $\det(A) \neq 0 \Rightarrow$ Hệ độc lập tuyến tính \Rightarrow Hệ vecto trên là cơ sở của \mathbb{R}^3

+) Xét $A = \begin{pmatrix} 1 & 4 & 1 \\ 5 & 2 & 3 \\ -5 & 16 & -1 \end{pmatrix}$

Có $\det(A) = 0 \Rightarrow$ Hệ phụ thuộc tuyến tính \Rightarrow Hệ vecto trên không phải cơ sở của \mathbb{R}^3

Câu 10: Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & a & -2 \\ -1 & 1 & 2 & b \end{bmatrix}$ với $a, b \in \mathbb{R}$. Kí hiệu $r(A)$ là hạng của ma trận.

Các khẳng định nào sau đây là **đúng**?

- ☐ Với $b \neq 1$ thì $r(A) = 4$
- ☐ Tại $a = -3$ và $b = 1$ thì $r(A) = 2$
- ☐ Tại $b = 1$ thì ma trận A là ma trận suy biến
- ☐ $r(A) = 3$ với mọi $a, b \in \mathbb{R}$
- ☐ Với $a = -3$ thì $r(A) = 3$
- ☐ Với $a \neq -3$ thì $r(A) = 3$ hoặc $r(A) = 4$

Hướng dẫn giải

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & a & -2 \\ -1 & 1 & 2 & b \end{bmatrix} \xrightarrow{H_2 \leftrightarrow H_1} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 1 & -1 & 0 \\ 1 & -2 & a & -2 \\ -1 & 1 & 2 & b \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\begin{matrix} H_2 - 2H_1 \rightarrow H_2 \\ H_3 - H_1 \rightarrow H_3 \\ H_4 + H_1 \rightarrow H_4 \end{matrix}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & -3 & -3 & -2 \\ 0 & -4 & a-1 & -3 \\ 0 & 3 & 3 & b+1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\begin{matrix} 3H_3 - 4H_2 \rightarrow H_3 \\ H_4 + H_2 \rightarrow H_4 \end{matrix}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 & 1 \\ 0 & -3 & -3 & -2 \\ 0 & 0 & 3a+9 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & b-1 \end{bmatrix}$$

Nhận xét:

* $b - 1 = 0 \Leftrightarrow b = 1$, khi đó $\det(A) = 0$, tức ma trận suy biến, và $r(A) = 3$ với mọi $a \in \mathbb{R}$

* $b - 1 \neq 0 \Leftrightarrow b \neq 1$, khi đó:

+ Nếu $3a + 9 \neq 0 \Leftrightarrow a \neq -3$ thì $\det(A) \neq 0$ và $r(A) = 4$

+ Nếu $3a + 9 = 0 \Leftrightarrow a = -3$ thì $\det(A) = 0$ và $r(A) = 3$

Tóm lại, từ những nhận xét trên, ta chọn được các khẳng định **đúng** sau đây:

- Tại $b = 1$ thì ma trận A là ma trận suy biến
- Với $a = -3$ thì $r(A) = 3$
- Với $a \neq -3$ thì $r(A) = 3$ hoặc $r(A) = 4$

Câu 11: Khẳng định nào dưới đây luôn đúng?

- ☐ Trong một không gian vector \mathbb{V} có n chiều thì mọi tập chứa 1 phần tử đều độc lập tuyến tính
- ☐ Trong không gian 3 chiều \mathbb{V} , mọi hệ sinh chứa 3 vector là tập cơ sở
- ☐ Tập $\mathbb{M} = \{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ là hệ sinh của KGV 3 chiều thì có 3 tập con chứa 2 phần tử của \mathbb{M} độc lập tuyến tính
- ☐ Trong không gian $\mathbb{V} = \mathbb{R}^3$, bổ sung thêm 1 vector vào tập $\mathbb{A} = \{x_1, x_2\}$ để \mathbb{A} trở thành hệ sinh của \mathbb{V}
- ☐ Một hệ sinh trong một không gian vector có n chiều cần tối thiểu n vector
- ☐ Số chiều của không gian các tất cả các đa thức bậc n $P_n[x]$ là $n+1$

Hướng dẫn giải

Trong một không gian vector \mathbb{V} có n chiều thì mọi tập chứa 1 phần tử đều độc lập tuyến tính: Ý này sai, nếu tập chứa duy nhất vector 0 thì nó phụ thuộc tuyến tính

Trong không gian 3 chiều \mathbb{V} , mọi hệ sinh chứa 3 vector là tập cơ sở: Ý này đúng vì không gian có 3 chiều thì số vector tối thiểu trong một hệ sinh của nó là 3, và khi số vector của hệ sinh này là 3 thì các vector của nó độc lập tuyến tính và trở thành cơ sở của không gian 3 chiều. Ở đây số vector của hệ bằng đúng 3 nên nó là một tập cơ sở

Tập $\mathbb{M} = \{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ là hệ sinh của KGV 3 chiều thì có 3 tập con chứa 2 phần tử của M độc lập tuyến tính: Ý này sai. Giả sử x_1, x_2, x_3 độc lập tuyến tính. Nếu ta chọn $x_4 = kx_1$ chẳng hạn, thì từ tập \mathbb{M} ta sẽ có thể chọn ra bất kì 2 phần tử phân biệt nào (trừ việc chọn ra x_1 và $x_4 = kx_1$) từ tập gồm 4 phần tử mà vẫn đảm bảo là 2 phần tử được lấy ra độc lập tuyến tính. Và trong trường hợp mà ta giả sử trên kết quả sẽ là $C_4^2 - 1 = 5$

Trong không gian $\mathbb{V} = \mathbb{R}^3$, bổ sung thêm 1 vector vào tập $\mathbb{A} = \{x_1, x_2\}$ để \mathbb{A} trở thành hệ sinh của \mathbb{V} : Ý này sai. Nếu vector thêm vào cùng với x_1, x_2 phụ thuộc tuyến tính thì hạng của hệ mới nhỏ hơn 3, do đó không thể sinh ra không gian 3 chiều \mathbb{R}^3

Một hệ sinh trong một không gian vector có n chiều cần tối thiểu n vector: Đúng

Số chiều của không gian các tất cả các đa thức bậc n $P_n[x]$ là $n+1$: Đúng

Vậy có 3 ý (2),(5),(6) là đúng

Câu 12: Cho hệ phương trình sau:

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + \dots + x_n = 1 \\ x_1 + 2x_2 + \dots + 2^{n-1}x_n = 1 \\ x_1 + 3x_2 + \dots + 3^{n-1}x_n = 1 \\ \dots \\ x_1 + nx_2 + \dots + n^{n-1}x_n = 1 \end{cases}$$

Hỏi những khẳng định nào sau đây sai?

- ☐ Hệ phương trình có nghiệm duy nhất.
- ☐ x_1, x_2, \dots, x_n luôn là những số không âm.
- ☐ Tập nghiệm của hệ là 1 cơ sở của không gian \mathbb{R}^n .
- ☐ Số nghiệm của hệ luôn không đổi $\forall n$.
- ☐ $x_1 - x_2 + x_3 - \dots + (-1)^{n+1}x_n = (-1)^n$
- ☐ Số chiều của không gian nghiệm là 1.

Hướng dẫn giải

Giả sử x_1, x_2, \dots, x_n là nghiệm của hệ phương trình đã cho. Xét đa thức

$$f(X) = x_n X^{n-1} + x_{n-1} X^{n-2} + \dots + x_2 X + x_1 - 1 = 0$$

Vì x_1, x_2, \dots, x_n là nghiệm của hệ nên $X = 1, 2, \dots, n$ là các nghiệm của đa thức trên. vì $f(X)$ có bậc $\leq n - 1$ mà lại có n nghiệm phân biệt nên $f(X) \equiv 0$ ($f(X)$ là đa thức không)

Do đó ta có $x_n = x_{n-1} = \dots = x_2 = 0, x_1 = 1$.

Vậy hệ phương trình đã cho có nghiệm duy nhất $x_1 = 1, x_2 = x_3 = \dots = x_n = 0$.

$\Rightarrow \nexists$ không gian nghiệm vì hệ phương trình chỉ có 1 nghiệm $\neq \theta$.

Từ đó, ta chọn được những khẳng định **sai** sau đây:

- Tập nghiệm của hệ là 1 cơ sở của không gian \mathbb{R}^n .
- $x_1 - x_2 + x_3 - \dots + (-1)^{n+1}x_n = (-1)^n$
- Số chiều của không gian nghiệm là 1

Câu 13: Cho ma trận $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 1 & 3 & m \\ 5 & 1 & 3 \end{bmatrix}$. Tính $I = b^2 - 4ac$ với $a, b, c \in \mathbb{R}$ thỏa mãn khẳng định sau:

"Tại $m = a$ thì ma trận A là ma trận suy biến. Khi ấy $\det(A) = b$ và $r(A) = c$."

Hướng dẫn giải

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 1 & 3 & m \\ 5 & 1 & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow[\frac{2H_3 - 5H_1 \rightarrow H_3}{2H_2 - H_1 \rightarrow H_2}]{} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & 7 & 2m - 3 \\ 0 & 7 & -9 \end{bmatrix} \xrightarrow{H_3 - H_2 \rightarrow H_2} \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & 7 & 2m - 3 \\ 0 & 0 & -6 - 2m \end{bmatrix}$$

A là ma trận suy biến, tức ma trận A không khả nghịch.

Suy ra $\det A = 2 \cdot 7 \cdot (-6 - 2m) = 0$ hay $m = -3$, khi đó $r(A) = 2$.

Từ đây ta nhận được các giá trị $a = -3, b = 0, c = 2$ và $I = b^2 - 4ac = 24$.

Câu 14: Trong không gian \mathbb{R}^3 cho các vectơ $v_1 = (1; 2; 3), v_2 = (3; 2; 1), v_3 = (2; 3; 1), v_4 = (6; 7; 5)$

và $M = \{v_1, v_2, v_3\}, N = \{v_2, v_3, v_4\}$. Biết rằng $[v]_M = \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \\ 7 \end{bmatrix}, [v]_N = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \\ \gamma \end{bmatrix}$. Tính giá trị $I = \alpha + \beta + \gamma$?

Hướng dẫn giải

$$\text{Xét hệ phương trình: } v_1x_1 + v_2x_2 + v_3x_3 = v_2 \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 + 3x_2 + 2x_3 = 3 \\ 2x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 2 \\ 3x_1 + x_2 + x_3 = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_1 = 0 \\ x_2 = 1 \\ x_3 = 0 \end{cases}$$

Suy ra $([v_2]_M)^T = (0; 1; 0)^T$. Hoàn toàn tương tự, ta tính được:

$$([v_3]_M)^T = (0; 0; 1)^T; ([v_4]_M)^T = (1; 1; 1)^T$$

Suy ra ma trận chuyển cơ sở từ M sang N là: $P = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$

$$[v]_M = P[v]_N \Rightarrow [v]_N = P^{-1} \cdot [v]_M = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \cdot \begin{bmatrix} 3 \\ 0 \\ 7 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 \\ 4 \\ 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \alpha \\ \beta \\ \gamma \end{bmatrix}$$

Vậy $I = \alpha + \beta + \gamma = 4$

Câu 15: Cho hệ phương trình:

$$\begin{cases} x_1 + 2x_2 + 3x_3 + 4x_4 + 5x_5 + 6x_6 = 0 \\ 2x_1 + 7x_2 + 10x_3 + 13x_4 + 16x_5 + 19x_6 = 0 \\ 2x_1 + 4x_2 + (2m + 7)x_3 + 8x_4 + 10x_5 + 3x_6 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 4x_3 + 4x_4 + 5x_5 + (m + 6)x_6 = 0 \\ 3x_1 + 6x_2 + 10x_3 + 12x_4 + 15x_5 + (m + 18)x_6 = 0 \\ x_1 + 5x_2 + (2m + 9)x_3 + 9x_4 + 11x_5 + (m + 4)x_6 = 0 \end{cases}$$

có không gian nghiệm là \mathbb{W} . Biết rằng với mọi cơ sở bất kì của \mathbb{W} ta luôn tìm được 3 tập con chứa 2 phần tử phân biệt lấy từ cơ sở đó. Tổng tất cả các giá trị m thỏa mãn là?

Hướng dẫn giải

Yêu cầu bài toán: Từ một cơ sở bất kì của không gian nghiệm có thể lấy được 2 phần tử phân biệt từ cơ sở đó. Từ đó nếu gọi số chiều không gian nghiệm là x thì ta có $C_x^2 = 3 \Rightarrow x = 3$. Vậy yêu cầu bài toán chuyển về tìm m để ma trận hệ số của hệ phương trình có hạng bằng $6 - 3 = 3$

Xét ma trận hệ số của hệ phương trình:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & 7 & 10 & 13 & 16 & 19 \\ 2 & 4 & (2m + 7) & 8 & 10 & 3 \\ 1 & 2 & 4 & 4 & 5 & (m + 6) \\ 3 & 6 & 10 & 12 & 15 & (m + 18) \\ 1 & 5 & (2m + 9) & 9 & 11 & (m + 4) \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow[i \in \overline{2,6}]{H_i - A_{i1} \cdot H_1 \rightarrow H_i} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 0 & 0 & 2m+1 & 0 & 0 & -9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 3 & 2m+6 & 5 & 6 & m-2 \end{pmatrix} \xrightarrow{H_6 - H_2 \rightarrow H_6} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 0 & 0 & 2m+1 & 0 & 0 & -9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 2m+2 & 0 & 0 & m-9 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{H_6 - H_3 \rightarrow H_6} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 0 & 0 & 2m+1 & 0 & 0 & -9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \end{pmatrix} \xrightarrow[H_6 - H_4 \rightarrow H_6]{H_5 - H_4 \rightarrow H_5} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 0 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 0 & 0 & 2m+1 & 0 & 0 & -9 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & m \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

- Xét với $m = 0$ thì không thỏa mãn hạng của ma trận bằng 3

- Với $m \neq 0$, để hạng của ma trận bằng 3 thì ta có :

$$\frac{2m+1}{1} = \frac{-9}{m} \Leftrightarrow 2m^2 + m + 9 = 0$$

Từ đó, suy ra tổng tất cả phần tử m thỏa mãn là $\frac{-1}{2}$

CLB HỖ TRỢ HỌC TẬP